

Főoldal > ... > Az Ön Jogi > A Kiskorúak Jogi Bírósági Eljárásokban > France

A kiskorúak jogai bírósági eljárásokban

Tartalomszolgáltató:
Franciaország

Franciaország

1. A kiskorúak cselekvőképessége

A francia jog alapján a 18 éven aluli kiskorúak nem rendelkeznek cselekvőképességgel. Jogaik gyakorlása során törvényes képviselőiknek (rendszerint szüleiknek) kell képviselniük őket. A kiskorúakat – életkorukhoz és ítélőképességükhöz mérten – minden őket érintő vagy rájuk nézve jelentőséggel bíró döntésbe be kell vonni.

2. A megfelelő eljárásokhoz való hozzáférés

Szakosított személyzet, különösen a kiskorúak bíróságának szakosított bírái felelősek a gyermekeket érintő ügyek elbírálásáért. A fiatalok jogi védelméért felelős szolgálat (*Protection judiciaire de la jeunesse*) és a felhatalmazott szervezetek beavatkozhatnak a kiskorúakat érintő eljárások során.

A törvény lehetővé teszi, hogy kiskorú jogvitát indítson a szülei ellen. Ebben az esetben egy független személyt jelölnek ki eseti gondnoknak.

Büntetőügyekben a kiskorúak szülői engedély nélkül jogosultak ügyvédhez fordulni. A jogi segítségnyújtás ingyenes. Az ügyvédek minősülnek az információkhoz való hozzáférés első pontjának, és a kiskorúakat illetően támogató és védelmező szerepet töltenek be. Kérhetik, hogy: az ítéletet zárt ülésen hozzák meg; hogy a kiskorú ügy helyezzék el, hogy ne lássa a vádlottat; hogy további kiegészítő orvosi vizsgálatok helyett az ügyirat áttanulmányozására kerüljön sor; és hogy bizonyos nyomozati cselekményekre (például *szembesítés*) egyáltalán ne kerüljön sor.

— Amennyiben a kiskorú az alperes vagy az eljárás egyik fele, és valamely joga sérül, az eljárás vagy az őrizetbe vétel megszüntethető. A kiskorúak (10 éven felüliek) speciálisan képzett szakemberek felügyelete mellett vehetők őrizetbe a kiskorúak részére fenntartott épületekben.

— Amennyiben a kiskorú tanú valamely ügyben, a bírának és a bűnügyekkel foglalkozó rendőröknek figyelembe kell venniük a kiskorúak sebezhetőségét. A 16 éven aluli kiskorúaknak nem kell esküt tenniük.

— A kiskorú áldozatokat különös védelem illeti meg. Emellett ha a kiskorú felperes a polgári eljárásban, követelheti elszenvedett kárának megtérítését. Ha az elítélt elkövető fizetésektelen, az áldozat kárenyhítést kaphat a [garanciaalapból](#) (a körülmények függvényében), a bűncselekményekkel összefüggő sérülésekért járó kárenyhítésért felelős tanácstól (CIVI) és/vagy a bűncselekmények áldozatait segítő szolgálatától (SARVI).

A polgári jogi ügyekben a kiskorúakat főszabály szerint törvényes képviselőjük képviseli. Gondnokot jelölnek ki, ha érdekellentét áll fenn a kiskorú és szülei között. A szülőknek 15 napjuk van arra, hogy a gondnok kijelölését megtámadják.

Bizonyos esetekben a törvény kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a kiskorúak önállóan is eljárhatnak. Így önállóan nyújthatnak be különösen eskü alatt tett nyilatkozat iránti kérelmet származás megállapítása céljából, nagykorúság megállapítása iránti kérelmet és kísérelő nélküli külföldi kiskorúak állampolgárságának megállapítása iránti kérelmet, valamint a veszélyeztetett kiskorúak önállóan járhatnak el az oktatási támogatással kapcsolatban.

3. Kiskorúakat érintő ügyekben a határidők csökkentésére irányuló jogszabályok és intézkedések

Büntetőügyekben az ügyész elrendelheti a kiskorúnak a kiskorúak bírósága előtti azonnali megjelenését annak érdekében, hogy a meghallgatásra 10 napon, de legkésőbb 2 hónapon belül sor kerüljön. Erre az eljárásra meghatározott jogsértésekkel összefüggésben, valamint a kiskorú életkorától és a kiszabható büntetéstől függően csak akkor van lehetőség, ha további nyomozás nem szükséges. Emellett a korai megjelenés lehetővé teszi az ügyész számára, hogy egy, de legkésőbb 3 hónapon belül meghallgatást rendeljen el a kiskorúak bírósága előtt.

Polgári jogi ügyekben nincs különös előírás az elsőfokú eljárás felgyorsítására vonatkozóan a kiskorúakat érintő ügyekben, de a kiskorúak bírósága által hozott határozattal szembeni fellebbezés esetén a törvény úgy rendelkezik, hogy az ügyet elsőbbséggel kell tárgyalni.

4. Különös mechanizmusok és eljárások a gyermek támogatása és mindenek felett álló érdeke érdekében

A kiskorú érdekei központi jelentőséggel bírnak a gyermekeket érintő bírósági eljárásban. A törvény többször megerősíti, hogy a bírácoknak a gyermek érdekei védelmének elsődleges szempontja alapján kell megindokolniuk határozataikat. Figyelembe kell venniük a gyermek családi, szociális és gazdasági helyzetét, valamint kifejtett véleményét. Mindazonáltal nincs olyan előírás vagy iránymutatás, amely meghatározná a gyermek mindenek felett álló érdekét.

A büntetőügyekben a tartományi hatóságok értesítik az igazságügyi hatóságokat amennyiben a kiskorú bizonyítottan vagy vélelmezhetően rossz bánásmódban részesült. Ha a kiskorú szexuális zaklatás áldozatává vált, az ügyész haladéktalanul tájékoztatja a kiskorúak bíróságát, és kéri a gyermek támogatását és rehabilitációját.

A szakmai titoktartásból eredő kötelezettségeket nem kell alkalmazni a kiskorúakkal szembeni zaklatás vagy jogfosztás eseteiben. A kiskorúakkal szemben elkövetett számos bűncselekmény elévülési ideje hosszabb, amely csak az áldozat nagykorúvá válásának napján kezdődik. A kiskorú vádlottat érintő kihallgatást zárt ülésen kell megtartani. Az ülésen elhangzottak közzététele tilos.

Polgári jogi ügyekben a kiskorúak bírósága felelős a rehabilitáció biztosításáért, ha a kiskorú veszélyben van. Emellett a polgári törvénykönyv széles hatáskört ruház a családjogi bírácokra, akik «különös figyelmet fordítanak a gyermekek érdekei védelmének biztosítására».

5. A kiskorúakat érintő határozatok végrehajtása

Büntetőügyekben a kiskorú szüleit és ügyvédjét közvetlenül bevonják valamennyi intézkedés végrehajtásába. Számos intézkedést rendelhet el a kiskorúak bírósága vagy a nyomozási bíró a nyomozás szakaszában (a 10 és 18 év közötti kiskorúak esetében: állami gondozásba vételre irányuló intézkedések, próbaidő, helyreállítás vagy napközbeni tevékenységek; a 13 és 18 év közötti kiskorúak esetében: a bírósági eljárás előtti őrizetbe vétel, bírósági felügyelet és elektronikus monitoring rendszer felhasználásával elrendelt házi őrizet).

A kiskorúak bírósága elrendelheti a 10 és 18 közötti kiskorúak családjukba való visszahelyezését, a helyreállítást, a próbaidő melletti felfüggesztést, a napközbeni tevékenységeket, az állami gondozásba vételt vagy a bírósági védelmet. A 13 és 18 év közötti kiskorúak esetében a bíróság elmarasztalásról vagy figyelmeztetésről is dönthet, elrendelhet helyreállítási tevékenységet, napközbeni tevékenységet (amely a 16 és 18 év közötti kiskorúak esetében közösségi szolgálatot jelent), próbaidőt vagy bírósági védelmet. A 10 és 18 év közötti kiskorúakkal szemben büntetés is kiszabható: bizonyos helyekre való belépés tilalma, bizonyos személyekkel való találkozás tilalma, elhelyezés és utolsó lehetőségként a 13 éven felüli kiskorúak esetében szabadságvesztés (a fogvatartási központ kiskorú egysége vagy a fiatalkorú elkövetők intézete; szakosított szociális munkások jelenléte szükséges).

Polgári jogi ügyekben a szülői felelősség, a tartásdíj vagy a veszélyeztetett kiskorúak védelme tárgyában hozott határozatok azonnal végrehajthatók. A gyermek ítélőképességének függvényében a legtöbb esetben a szülőknek

kell végrehajtaniuk az ítéletet. A szülővel való érdekösszeütközés esetén és olyan esetekben, amikor a bíróság még nem határozott a kérdésben (pl. gyám kirendelésével), a gondnok felel a kiskorú érdekében álló intézkedések megtételéért.

6. Örökbefogadás

Az örökbefogadás több szakaszból áll: jóváhagyás kérelmezése, a gyermek és az örökbefogadó közötti találkozás és kapcsolat, valamint a szülő-gyermek kapcsolat létrehozására irányuló jogi eljárás. Kétféle örökbefogadás létezik Franciaországban: egyszerű örökbefogadás (a szülő és gyermek közötti meglévő kapcsolat fennmaradása) és teljes örökbefogadás (csak 15 éven aluli gyermek esetében; a szülő és gyermek közötti eredeti kapcsolatnak az örökbefogadó szülővel való kapcsolattal való felváltása).

A legfelsőbb bíróság (*Tribunal de Grande Instance*) rendelkezik hatáskörrel mindkét esetben, és az örökbefogadás csak akkor hagyható jóvá, ha az a kiskorú érdekében áll. A 13 éven felüli kiskorúnak hozzá kell járulnia az örökbefogadáshoz.

[Gyerekbarát igazságszolgáltatás Franciaországban](#) (749 Kb)

 Last update: 30/07/2020

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.